

Nr 218.

Av herr **Hage m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag angående dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst.

Frågan om efter vilka grunder dyrtidstillägget skall utgå till statens befattningshavare ävensom till f. d. befattningshavare samt till änkor och barn efter avlidna statstjänare har under samtliga riksdagar, allt sedan denna fråga kom upp till behandling, varit föremål för diskussion, därvid olika meningar framförts dels genom riksdagsmotioner, dels även genom framställningar från personalorganisationer m. fl. Härvidlag har särskilt från representanter, som stå de lägre befattningshavarna nära, framförts den enligt vårt förmenande synnerligen väl motiverade uppfattningen, att dyrtidstillägget borde utgå med en högre procent å lönen till sådana uppbärare av dyrtidstillägg, vilkas inkomster ligga längre ned på inkomstskalan och framför allt till dem, vilkas inkomster ligga i närheten av existensminimum.

Denna principuppfattning framfördes även vid 1927 års riksdag i motion nr 152 i andra kammaren samt nr 126 i första kammaren, samt vid 1928 års riksdag i motion nr 121 i första kammaren och nr 218 i andra kammaren, vari, på grundvalen av en framställning från Svenska järnvägsmannaförbundet samt Statstjänarnes centralorganisation, påyrkades, att dyrtidstillägget skulle under budgetåren 1927/1928 och 1928/1929 utgå efter samma grunder som gällt under budgetåret 1926/1927, d. v. s. efter en med hänsyn till levnadsprisernas upp- och nedgång rörlig dyrtidsindex, dock med den skillnaden, att dels det för sistnämnda budgetår gällande stadgandet om minskning av dyrtidstillägget för icke barnförsörjningspliktig befattningshavare, som är under 25 år, skulle utgå, dels att utöver barntillägget och det procentuella dyrtidstillägget skulle tillkomma ett tillägg för de lägre löneklasserna, vilket tillägg skulle utgå, — på sätt i motionerna närmare utformades — med högre tillskott till de allra lägsta befattningshavarna samt med degressivt fallande belopp upp till och med den löneinkomst, som utgår till befattningshavare i 16:e löneklassen i de reglerade verken.

Som motiv för detta yrkande framförde motionärerna vid 1927 års riksdag bl. a. följande:

»Vår principiella uppfattning i denna fråga ha vi vid flera föregående tillfällen framfört. Beklagligtvis har riksdagens majoritet likväl ej kunnat förmås att biträda densamma genom att återgå till en reglering av dyrtidstilläggsbestämmelserna efter samma grunder, som gällde före 1923 års riksdagsbeslut, vid vilken riksdag man frångick den sunda och enligt vår mening riktiga principen om en procentuellt något högre dyrtidstilläggskompensation

åt de lägre befattningshavarna, då man vid nämnda riksdag mot de lägre befattningshavarnas enstämmiga protester nedpressade de redan förut låga lönerna.

Denna vår principuppfattning, som vi anse oss böra åter och åter föra fram i riksdagen, ha vi i koncentrerad form framfört vid en föregående riksdag (se 1925 års riksdagsmotion I: 154) då vi deklarerade följande:

All dyrtidskompensation, som sker med mindre procent än vad som motsvarar den verkliga livsmedelsfördyringen, innebär en minskning av reallönen. Om en sådan minskning måste ske på grund av statsfinansiella svårigheter, så måste man dock se till, att minskningen procentuellt blir mindre för de lägst avlönade befattningshavarna, vilkas reallön redan förut varit så ringa, att en avsevärd minskning skulle föra dem ned till eller under existensminimum. Men en sådan aktsamhet mot de lägre inkomstagarna måste även vara väl motiverad med hänsyn därtill, att dessa befattningshavares inkomster nästan uteslutande utgå till ändamål, som kunna betecknas såsom livets nödtorft, varför inskränkningar och nedflyttningar i dessa inkomsttagares reallön i mycket ringa grad äro möjliga.»

Från dessa principiella utgångspunkter och icke minst med hänsyn till det faktum, som vi i föregående motioner pekat på, nämligen att avståndet mellan lägre och högre befattningshavare i kompetens samt teoretiska och praktiska kunskaper i vår tid håller på att minskas, ha vi vid ett flertal riksdagar framfört motioner syftande till en sammanpressning av löneskalan nedifrån genom åstadkommande av ett fast bottentillägg för de lägre befattningshavarna, att läggas till det utgående dyrtidstillägget, vilken anordning skulle innebära, att nämnda befattningshavare erhöles ett högre procentuellt dyrtidstillägg.

Som framgår av bifogade bilaga, ha styrelserna för Svenska järnvägsmanufakturbundet och Statstjänarnas centralorganisation den 9 december 1926 ingått med en motiverad framställning till Kungl. Maj:t, i vilken framställning man från ovan nämnda principiella utgångspunkt sökt intressera Kungl. Maj:t för framläggande av ett nytt förslag i dyrtidstillägsfrågan, varvid man skulle åstadkomma för de lägre befattningshavarna ett tillägg av ovan nämnt slag, vilket tillägg dock skulle avpassas så, att det vore fallande upp mot de högre löneklasserna, men däremot stigande upp mot de högre dyrortsgrupperna — detta senare särskilt med hänsyn därtill att prisfördyringen å hyror och livsmedel särskilt gjort sig kännbar å de dyrare orterna.

I sistnämnda hänseende påpekas exempelvis i framställningen, att en tjänsteman i 5:e lönegraden i Stockholm, sedan hyra, pensionsavgifter, skatter, bränsle, lyse och gas erlagts, har kvar av sin lön cirka 107 kronor per månad till mat, kläder och andra nödvändiga utgifter för sig och sin familj. Givetvis bli förhållandena ännu svårare för de befattningshavare, vilka icke erhållit ordinarie anställning, utan i extra eller extra ordinarie tjänst åtnjuta en ännu lägre lön.

I stället för att tillmötesgå de ovan citerade rimliga kraven på förbättring av dyrtidstillägget, som framförts från befattningshavarnas organisationer, har Kungl. Maj:t föreslagit ett steg i motsatt riktning. Detta synes icke överensstämma med rättvisa och billighet.

På grund härav anse vi oss böra i motion framföra yrkande därom, att riksdagen måtte bifalla vad ovannämnda organisationer föreslagit. Vårt yrkande går alltså ut på *dels* att riksdagen måtte på sätt närmare utformas i organisationernas ovannämnda framställning giva vederbörande befattningshavare utöver det procentuella dyrtidstillägget ett fast tillägg samt *dels* att den nu gällande bestämmelsen, som föreskriver att dyrtidstillägget skall minskas med en tiondedel för befattningshavare under 25 år utan försörjningspliktigt barn, måtte av riksdagen borttagas ur blivande dyrtidstilläggsbestämmelser, och detta både med hänsyn till att nämnda undantagsbestämmelser måste anses orättvisa och omotiverade samt av den anledningen, att en ändring på denna punkt medför mycket små ekonomiska konsekvenser för staten.

Rörande den närmare utformningen av detta fasta tillägg, som av oss föreslås, hänvisas till följande uttalande i organisationernas framställning:

»I motioner till 1924 och 1925 års riksdagar påyrkades ett fast tillägg utöver det procentuella dyrtidstillägget, och då denna princip måste ur de synpunkter vi betrakta löneställningen för statens tjänstemän anses vara riktig och ändamålsenlig, ha vi av sådan anledning utformat ett förslag, som innebär, att tillägget skulle bli högre, där avlöningen är lägst samt successivt avspetsas, så att tillägget skulle helt upphöra i de högre löneklasserna. Vidare innebär förslaget en successiv stegring från A- till G-ort, förnämligast av den anledningen, att de ekonomiska svårigheterna för de lägst avlönade befattningshavarna stegras i mån av den ena eller den andra platsens befintlighet högre upp på dyrtidsskalan. De tillägg, vi sålunda tillåta oss föreslå, böra utgå utöver nu utgående procentuella dyrtidstillägg och åskådliggöras genom nedanstående tabell:

Löneklass	Tilläggens belopp i kronor						
	A-ort	B-ort	C-ort	D-ort	E-ort	F-ort	G-ort
1— 8	120	126	132	138	144	150	156
9—12	96	101	106	111	116	121	126
13—14	72	76	80	84	88	92	96
15—16	60	63	66	69	72	75	78

För de extra befattningshavare, vilka icke åtnjuta avlöning i enlighet med löneplanen för ordinarie befattningshavare vid de reglerade verken samt för motsvarande befattningshavare i de oreglerade verken ävensom anställda arbetare, till vilka dyrtidstillägg utgår och beräknas enligt gällande

grunder, skall ovan berörda tillägg utgå å motsvarande fasta avlöningsbelopp, som innefattas i ovan angivna tabell.»

Vi ansluta oss alltså till de detaljerade yrkanden, som de nämnda organisationerna framfört, och påyrka alltså, att riksdagen måtte besluta att *till i tjänst varande befattningshavare och arbetare* skall utöver det procentuella dyrtidstillägget utgå ett tillägg enligt ovanstående grunder.

Samtidigt vilja vi emellertid i likhet med organisationerna framhålla, att de angivna tilläggen ej få betraktas som prejudicerande för den ståndpunkt, som i fråga om lönebelopp bör intagas vid den lönereglering, Kungl. Maj:t ställt i utsikt. Dessa tillägg kunna endast betraktas som en tillfällig hjälp för de sämst ställda befattningshavarna och kunna med hänsyn till löneregleringen sägas giva en anvisning om, i vilken riktning densamma bör gå.

Med avseende på *pensionerade befattningshavare* samt *änkor och barn* påyrka vi slutligen, att riksdagen måtte besluta, att samma grunder skola i huvudsak gälla för budgetåret 1927/1928 som för innevarande budgetår.

Den uppfattning, som i dessa motioner framfördes, vann som bekant ej riksdagens gillande, i det att riksdagen visserligen avvisade regeringens förslag vid 1927 års riksdag om fastställande av en fast dyrtidstilläggsindexsiffra av 168, som skulle ligga till grund för dyrtidstilläggets utgående, men däremot både 1927 och 1928 avslog de yrkanden, vilka i nämnda motioner i övrigt framfördes bl. a. om en högre dyrtidskompensation för de lägre befattningshavarna.

Trots detta anse vi oss böra även vid innevarande riksdag framföra detta vårt yrkande, eftersom Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen föreslagit, att dyrtidstillägget skall för budgetåret 1929/1930 utgå efter samma grunder, som gälla för budgetåret 1928/1929.

Vi vilja härvidlag även i år hänvisa till den framställning, som framförts till Kungl. Maj:t från de lägre befattningshavarnas organisationer, nämligen Svenska järnvägsmannaförbundet, Sveriges lokomotivmannaförbund samt Statstjänarnes centralorganisation, vilken framställning, daterad den 29 december 1928, som bilaga bifogas vid denna motion.

I nämnda inlaga till regeringen framföres samma yrkande med avseende på grunderna för dyrtidstilläggets utgående, som framställdes i ovan nämnda motioner vid 1927 och 1928 års riksdagar. Sedan dessa yrkanden vid sistnämnda riksdag framlämnades, har ingenting inträffat, som torde kunna anföras som motiv för ett frångående av desamma. Tvärtom kan man våga göra det påståendet, att svårigheterna för en lägre befattningshavare, som erhållit en allt för lågt tilltagen dyrtidskompensation samt på detta sätt fått sin reallön hänsynslöst beskuren, bli allt större att få utgifter och inkomster att gå ihop, och den ekonomiska ställningen för honom blir allt mera prekär, ju längre detta missförhållande fortfar.

Från dessa utgångspunkter anse vi oss ha all anledning att åter framföra de yrkanden om någon förbättring av dyrtidstillägget för de lägre befatt-

ningshavarna, som framfördes vid 1927 och 1928 års riksdagar. Och som ytterligare motiv för ett dylikt yrkande anse vi oss även kunna peka på, att finansministerns utredningar i samband med framläggandet av budgetförslaget för år 1929/1930 tydligen giva vid handen, att budgetsvarigheterna vid finansierande av nämnda stattförslag äro betydligt mindre än vid 1928 års riksdag. Och därjämte torde det ekonomiska konjunkturläget även i övrigt vara sådant, att det giver en antydning om att det icke skulle vara något oöverkomligt att nu giva ett något ökat tillskott till de lägre stats-tjänarna.

Under hänvisning till vad här ovan anförts och under framhållande därav, att de här föreslagna tilläggen till de lägre befattningshavarna ej få betraktas som prejudicerande för den ståndpunkt, som ifråga om lönebelopp bör intagas vid den *lönereglering*, som Kungl. Maj:t ställt i utsikt, hemställes alltså,

att riksdagen måtte med anledning av Kungl. Maj:ts förslag till dyrtidstilläggens utgående till befattningshavare i statens tjänst besluta, att nämnda dyrtidstillägg skall utgå för budgetåret 1929/1930 efter samma grunder, som gälla för budgetåret 1928/1929, dock med nedanstående ändringar:

1) stadgandet om minskning av dyrtidstillägget för icke barnförsörjningspliktig befattningshavare, som är under 25 år, utgår,

2) utöver barntillägget och det procentuella dyrtidstillägget utgår ett tillägg enligt nedanstående grunder:

Tillägg till befattningshavare i reglerade verk.

Löneklass	Tilläggens belopp i kronor per år						
	A-ort	B-ort	C-ort	D-ort	E-ort	F-ort	G-ort
1—8	120	126	132	138	144	150	156
9—12	96	101	106	111	116	121	126
13—14	72	76	80	84	88	92	96
15—16	60	63	66	69	72	75	78

Tillägg till övriga befattningshavare.

Till icke-ordinarie befattningshavare, vilka åtnjuta avlöning efter andra grunder än vad i löneplanen för ordinarie befattningshavare vid de reglerade verken är stadgat, samt till befattningshavare vid oreglerade verk, ävensom till i statens tjänst anställda arbetare, vilka åtnjuta dyrtidstillägg, skall tillägg utgå å respektive dyrorter med samma belopp, som enligt ovanstående

tabell utgår till befattningshavare i reglerat verk, vilka åtnjuta motsvarande avlöning, med iakttagande dock, att befattningshavare, vars avlöning är större än enligt löneklasserna 8, respektive 12 eller 14, men mindre än nästföljande löneklass, alltid skall hänföras till den löneklassgrupp, där tillägget är mindre.

Stockholm den 21 januari 1929.

Ernst Hage.

Curt L. Larsson.

Ernst Eriksson
i Stockholm.

C. W. O. Höglund,
Göteborg.

Anton Eklund.

Olof Nilsson
i Örebro.

Harald Hallén.

Lars Borggren.

Carl Lovén.

Olivia Nordgren.

Julius Hedvall.

Albin Ström.

F. O. Ericson,
Boxholm.

Helge Bäcklund.

C. P. Olsson.

Alfr. Werner.

Olof Andersson,
Malmö.

L. A. Björklund.

Ernst Lindley.

Erik Fast.

Helmer Lagerkwist.

Bilaga.

Avskrift.

Till Konungen.

Sedan såväl 1921 som 1923 års riksdagar genom beslut ändrat grunderna för det åt statens befattningshavare utgående dyrtidstillägget, har ett ständigt missnöje bland de lägst avlönade statstjänstemännens sida gjort sig gällande med anledning av lönernas otillräcklighet. Detta missnöje har som bekant tagit sig uttryck i till Kungl. Maj:t ingivna framställningar från de lägre statstjänarnas huvudorganisationer och i inom riksdagen väckta motioner, gående ut på en förbättring av löneläget för de grupper vars löner redan före försämringen av dyrtidstilläggsgrunderna befunno sig i omedelbar närhet av existensminimum.

Från statsmakternas sida har icke bestritts det berättigade i kravet på en löneförbättring för de lägst på avlöningsskalan stående grupperna, men av statsfinansiella skäl har riksdagen icke ansett sig kunna eller böra tillmötesgå väckta motioner om särskilda lönetillägg. Den omständigheten att statsmakterna under de senare åren icke ansett sig kunna bifalla framställda yrkanden om löneförbättring i form av ändrade dyrtidstilläggsgrunder, innebär icke att de lägst avlönade befattningshavarnas levnadsstandard är sådan att de kunna känna tillfredsställelse med den ståndpunkt riksdagen intagit till det för dem viktiga och aktuella lönespörsmålet. Frånvaron av förhandlingsrätt omöjliggör medinflytande på lönevillkoren och de äro sålunda hänvisade att genom sina organisationer i skriftliga framställningar påkalla de förbättringar i löne- och anställningsvillkoren, som flertalet av andra lönearbetargrupper genom direkta förhandlingar med sina arbetsgivare på avtalsenligt sätt kan åstadkomma.

Genom den årligen återkommande behandlingen av statstjänarnas dyrtidstillägg har uppmärksamheten blivit fäst vid deras löneställning på ett sätt, som kommit stora delar av vårt lands befolkning att få den uppfattningen att dessa grupper av medborgare intaga en fördelaktig ställning i lönehänseende.

Att löneläget för stora grupper av statstjänarekåren icke är högre utan tvärt om lägre än för ett flertal industriarbetargrupper, hava vi i tidigare framställningar klart och tydligt påvisat. Men även om statstjänarna i lönehänseende icke skulle vara ogynnsammare ställda än industriarbetarna, så får man icke förbise att ett flertal av de förra ha en oregelbunden till alla tider av dygnet förlagd arbetstid; att de få utföra sitt arbete under sön- och helgdagar samt med det ansvar för inträffade händelser under sin tjänst som kan leda till ansvarspåföljd av sådan art att såväl administrativt som civilrättsligt straff även för ouppsåtlig försumelse kan ifrågakomma. Även om det icke är ur dessa synpunkter som behovet av en förbättrad levnadsstandard främst skall bedömas, får man dock icke förbise och lämna obeaktat, att varje på arbetsanställningen

ofördelaktigt inverkan omständighet bör få inflytande vid lönesättningen.

Det avgörande skälet varför statens befattningshavare i de lägsta lönegraderna icke kunna känna sig tillfredsställda med till dem nu utgående löner och dyrtidstillägg är emellertid att söka i den nuvarande löneinkomstens otillräcklighet. Särskilt markant framträder behovet av en löneförbättring därigenom att den fördyring som den officiella indexsiffran utvisat ligger i den enorma hyresökningen som under de senare åren pålagts i all synnerhet de mindre lägenhetsinnehavarna. Hyresmarknaden i huvudstaden ådagalägger sålunda att priserna å större lägenheter äro i sjunkande, men att smålägenheterna allt jämt bibehållas vid sina toppriser. För att ådagalägga påståendets riktighet förtjänar framhållas, att statens järnvägar från och med den 1 oktober 1927 förhöjt hyrorna å alla tjänstebostäder, upptagande 1—3 rum och kök, med 10 procent, under det att tjänstebostäder med större rumsantal undgått hyresförhöjningen. Åtgärden har också motiverats med hyressättningen å den allmänna bostadsmarknaden. Då det uteslutande är befattningshavare ur de lägre lönegraderna som tilldelas de mindre tjänstebostäderna, är det också så gott som undantagslöst de som drabbas av fördyringen och den sänkta levnadsstandard som härav måste bli en omedelbar följd. Det är icke minst ur dessa synpunkter som det allt starkare kravet på en löneförbättring växer sig fram från de lägst avlönade befattningshavarna i statens tjänst.

Vi hava i tidigare gjorda framställningar om ändrade grunder för de utgående dyrtidstilläggen påvisat att en månadsavlöning för en ordinarie befattningshavare i Stockholm, tillhörande 5:e lönegraden, icke är av beskaffenhet att densamma sakligt kan betecknas såsom någon överbetalning eller överkompensation. Vi tillåta oss återupprepa att en sammanlagd löneinkomst på 247 kronor per månad i en så dyr stad som Stockholm, med sina höga hyror, ställer en sådan inkomsttagare och hans familj så omedelbart invid gränsen av existensminimum, att en förbättring av avlöningsläget är mer än väl påkallad. Det är omnämnda månadslön som utgår till ordinarie befattningshavare inom 5:e lönegraden under de tre första ordinarie anställningsåren. Sedan utgifterna för hyra, skatter, bränsle, lyse och gas erlagts samt den egna och familjens pensionering, har en dylik befattningshavare av sin månadslön allenast omkring 110 kronor för mat, kläder och andra nödvändiga utgifter för sig själv och sin familj. Vissa befattningshavare inom denna grupp äro tillika ålagda uniformsskyldighet, utan bidrag från verken. Utgifterna härför belöper sig till minst 12 kr. i månaden. Det blir för sådana befattningshavare icke fullt 100 kronor över till oförmålda utgifter. För befattningshavare i extra ordinarie eller extra ställning bli förhållandena givetvis mycket svårare.

Sedan nu frågan om lönereglering är föremål för utredning av särskilt av Kungl. Maj:t tillkallade sakkunniga, komma undertecknade organisationer att i särskilda framställningar till 1928 års lönekommitté påyrka de förändringar i löneskalan som vi anse vara motiverade. Då det får förutsättas att kommitténs arbete icke kan vara avslutat så att någon proposition angående löneregleringen kan föreläggas 1929 års riksdag, men avlöningsens otillräcklighet för de lägst avlönade befattningshavarna är ett ostridigt faktum, anse vi det vara motiverat med en provisorisk löneförbättring redan vid nu stundande riksdag. I våra till Kungl. Maj:t

under åren 1926 och 1927 ingivna framställningar rörande förbättrade dyrtidstilläggsgrunder utformades yrkandet om en löneförbättring så, att av oss påyrkade bottentillägget skulle bli högre där avlöningen är lägst samt successivt avspetsas så att detsamma skulle helt upphöra i de högre löneklasserna, men likaledes en av dyrortsförhållandena betingad och såsom rättvis ansedd stegring från A- till G-ort. Då några ändrade förhållanden icke inträtt i sådan riktning att ett avsteg från den föregående år hävdade principen ansetts böra ske få vi alltså påyrka att utöver det nu utgående procentuella dyrtidstillägget ett särskilt tillägg måtte utgå efter följande grunder och med nedanstående belopp:

Löneklass	Tilläggens belopp i kronor pr år						
	A-ort	B-ort	C-ort	D-ort	E-ort	F-ort	G-ort
1—8	120	126	132	138	144	150	156
9—12	96	101	106	111	116	121	126
13—14	72	76	80	84	88	92	96
15—16	60	63	66	69	72	75	78

För icke ordinarie befattningshavare vilka åtnjuta avlöning efter helt andra grunder än vad i löneplanen för ordinarie befattningshavare vid de reglerade verken är stadgat samt för befattningshavare vid de oreglerade verken, ävensom till i statens tjänst anställda arbetare till vilka dyrtidstillägg enligt gällande grunder skall utgå, påyrka vi, att ovan angivna tillägg må utgå å de olika dyrorterna med samma belopp, som enligt ovanstående tabell utgår till befattningshavare i reglerat verk, vilka åtnjuta motsvarande avlöning, dock så, att befattningshavare vars avlöning är större än enligt löneklasserna 8, respektive 12 eller 14, men mindre än nästföljande löneklass, alltid skall hänföras till den lönegrupp, där tillägget är mindre.

Det synes oss jämväl böra till mera allvarlig behandling upptagas den utan någon bärande princip förefintliga bestämmelsen, som stadgar, att dyrtidstillägg åt befattningshavare under 25 levnadsår och utan barn skall utgå med en tiondel mindre än för de befattningshavare som överskridit nämnda levnadsålder. Att i vidare mån beröra principens rättvisa ur behovssynpunkt synes oss knappast vara behövt, då vi i ett flertal framställningar påvisat hurusom bestämmelsen leder till den absurditeten, att då en gift befattningshavare under 25 år får vidkännas avdrag med 10 procent av dyrtidstillägget den ogifte befattningshavaren, som uppnått 25 levnadsår, får sitt dyrtidstillägg obeskuret.

Med stöd av det sålunda anförda få styrelserna för Svenska järnvägsmanufakturbundet och Sveriges lokomotivmanufakturbund hos Eders Kungl. Maj:t i underdånighet hemställa,

dels att Eders Kungl. Maj:t vid utformandet av Kungl. Maj:ts proposition till 1929 års riksdag måtte, i avvaktan på löneregleringens genomförande för riksdagen, framlägga förslag till grunder för dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst med de tillägg som av oss här ovan närmare preciserats, och

dels att den bestämmelse, som föreskriver en tiondels minskning av dyrtidstillägget för befattningshavare under 25 år utan barn, måtte utgå.

Stockholm den 29 december 1928.

För Svenska järnvägsmannaförbundets styrelse:

Albert Forslund.

För Sveriges lokomotivmannaförbunds styrelse:

Anders Borgstedt.

I ovanstående hemställan instämmer

För Statstjänarnas centralorganisation:

G. Mattelin.
